

**Оплата праці
та забезпечення її мінімального розміру**

Згідно зі статтями 7 та 8 Закону України від 15.12.2020 № 1082-IX «Про Державний бюджет України на 2021 рік» визначено розміри соціальних гарантій з 1 січня 2021 року, а саме:

**ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ НА ОДНУ ОСОБУ В РОЗРАХУНКУ
НА МІСЯЦЬ У 2021 РОЦІ**

Для основних соціальних і демографічних груп населення	РОЗМІР ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ		
	з 1 січня	з 1 липня	з 1 грудня
Для дітей віком до 6 років	1921 грн	2013 грн	2100 грн
Для дітей віком від 6 до 18 років	2395 грн	2510 грн	2618 грн
Для працездатних осіб	2270 грн	2379 грн	2481 грн

для працездатних осіб, який застосовується для визначення базового розміру посадового окладу судді	з 1 січня – 2102 грн.		
для працездатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівникам інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами	з 1 січня – 2102 грн.		
для працездатних осіб, який застосовується для визначення посадового окладу прокурора окружної прокуратури	з 1 січня – 1600 грн.		
Для осіб, які втратили працездатність	1769 грн	1854 грн	1934 грн
Загальний показник	2189 грн	2294 грн	2393 грн

МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Мінімальна заробітна плата	з 1 січня	з 1 грудня
у місячному розмірі	6000 грн.	6500 грн.
у погодинному розмірі	36,11 грн.	39,12 грн.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про оплату праці» мінімальна заробітна плата – це встановлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці.

Мінімальна заробітна плата встановлюється одночасно в місячному та погодинному розмірах.

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств усіх форм власності і господарювання та фізичних осіб, які використовують працю найманих працівників, за будь-якою системою оплати праці.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про оплату праці» оплата праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, здійснюється на підставі актів Кабінету Міністрів України в межах бюджетних асигнувань.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (із змінами), затверджено Єдину тарифну

сітку розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери (далі - Єдина тарифна сітка).

Посадові оклади (тарифні ставки) за розрядами Єдиної тарифної сітки визначаються шляхом множення окладу (ставки) працівника 1 тарифного розряду на відповідний тарифний коефіцієнт.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1037 «Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»:

Посадовий оклад (тарифна ставка) працівника 1 тарифного розряду, встановлюється у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

У небюджетній сфері підприємства визначають тарифні ставки та системи оплати праці самостійно у колективних договорах з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами.

При цьому мінімальна тарифна ставка не може бути нижчою за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Визначаючи оклади (ставки) за іншими розрядами (посадами), до бази застосовують міжкваліфікаційні (міжпосадові) співвідношення розмірів тарифних ставок (посадових окладів).

Тарифна та інші системи оплати праці формуються на оцінках складності виконуваних робіт і кваліфікації працівників.

Роботодавець відносить виконувані роботи до певних тарифних розрядів і присвоює кваліфікаційні розряди робітникам згідно з професійними стандартами (кваліфікаційними характеристиками) за погодженням із виборним органом профспілки або її представником.

Якщо працівник виконав місячну норму праці, роботодавець зобов'язаний нарахувати заробітну плату не менше:

- 6 000 грн. у січні-листопаді 2021 року,
- 6500 грн. – у грудні 2021 року.

Якщо ж заробітну плату нараховано в меншому розмірі (у т.ч. через періодичність виплат), потрібно здійснити доплату до її мінімального рівня

Якщо працівник працює на умовах неповного робочого часу чи не виконав місячну (годинну) норму праці, то розмір мінімальної заробітної плати визначається пропорційно.

Мінімальні гарантії в оплаті праці внутрішніх сумісників забезпечують окремо за основним місцем роботи і за сумісництвом, оскільки це різні трудові договори, юридично між собою не пов'язані.

Відпускні, лікарняні, декретні, як і оплату за середнім заробітком в інших випадках, не ураховуємо при забезпеченні гарантованого мінімального розміру заробітної плати, оскільки це виплати за невідпрацьований час.

Не враховують до заробітної плати для забезпечення її мінімального розміру:

- доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я;
- доплати за роботу в нічний та надурочний час;
- виплати за роз'їзний характер робіт;
- премії до святкових і ювілейних дат.

При забезпеченні розміру мінімальної зарплати враховують:

- доплати за виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника, за суміщення, розширення зони обслуговування, збільшення навантаження, заміщення;
- надбавки за інтенсивність, напруженість праці;
- місячні, квартальні, піврічні, річні премії, спеціальні премії;
- винагороди за підсумками роботи за рік та за вислугу років тощо.

Доплата до мінімальної заробітної плати:

- належить до фонду додаткової зарплати;
- оподатковується ПДФО й військовим збором у складі заробітної плати, включається до бази нарахування ЄСВ;
- виплачується щомісяця разом із заробітною платою;
- ураховується до заробітку при обчисленні середньої заробітної плати для оплати лікарняних і декретних, відпусток і в інших випадках збереження середньої заробітної плати.